Freelance Markt Index: Freelance onder voorbehoud

Uitgave kwartaal 3 | 2026

INHOUD

03
De stand van de freelancemarkt

05
In deze FMI

06
Freelance Markt Index

09
Van zzp naar anders?

14
Freelance Markt Trends

17
Zzp’ers in cijfers

19
Over de FMI

DE STAND VAN DE FREELANCEMARKT

De Freelance Markt Index combineert cijfers van het CBS, de ABU en Freelance.nl tot één index die de gezondheid van de freelance economie weerspiegelt. In Q3 2026 blijkt: **de gebruikelijke zomerdaling is sterker dan vorig jaar en de terughoudendheid gaat verder dan alleen het seizoen**.

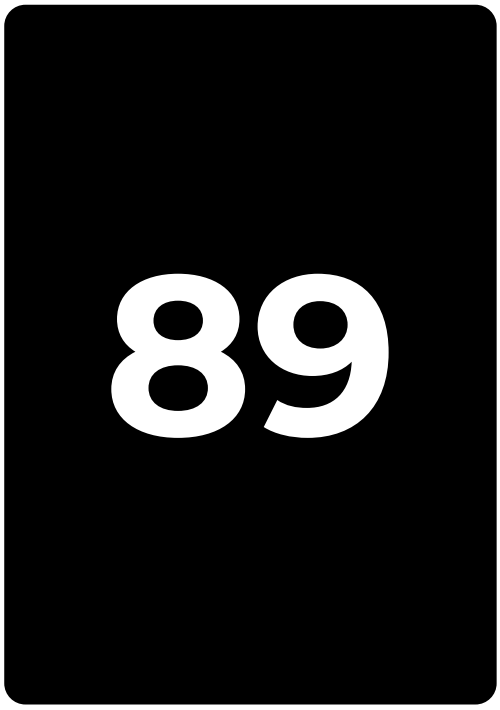

Freelance Markt Index voor Q3

De index voor Q3 2026 komt uit op 89: tien punten lager dan het voorgaande kwartaal en de laagste stand sinds Q1 2025. Een score onder 100 wijst op krimp, en die krimp is dit kwartaal duidelijk zichtbaar. De zomerperiode drukt de vraag, maar verklaart niet de hele terugval. Organisaties noemen voldoende bezetting, beperkte inhuurbehoefte en voorkeur voor vast personeel.

De FMI-index is gebaseerd op drie gelijkgewogen bronnen:

1) De conjunctuurindex van **het CBS** over het verwachte economische klimaat
2) Cijfers van **de ABU** over gewerkte uren en omzet in de uitzendbranche
3) Een telefonische enquête onder minimaal 125 organisaties op **Freelance.nl** over hun inhuurverwachtingen

Samen vormen deze drie indicatoren een gebalanceerd beeld van vraag, aanbod en vertrouwen in de freelancemarkt.

DE STAND VAN DE FREELANCEMARKT

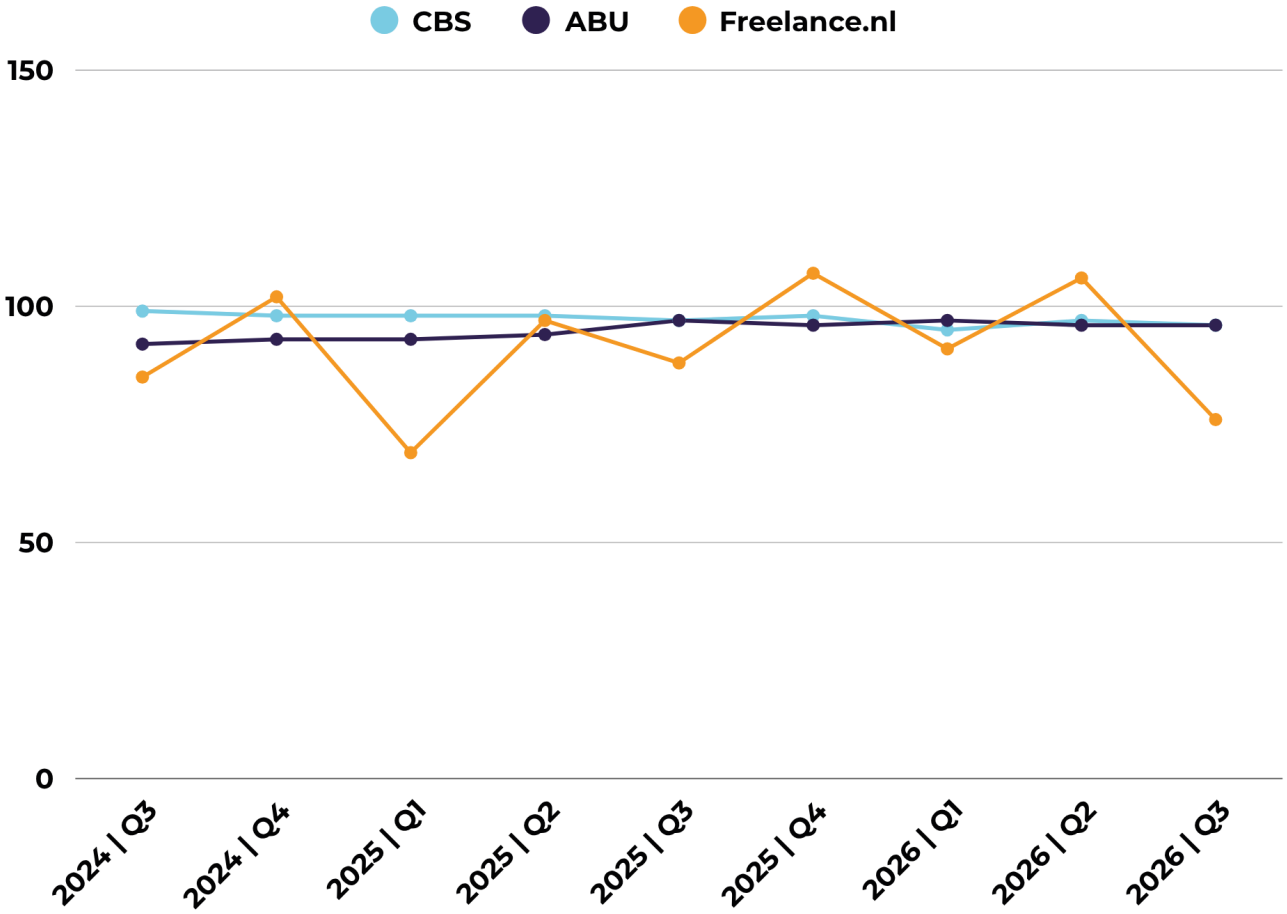

De freelancemarkt zoekt sinds de DBA-schok van begin 2025 naar een stabiele basis. Na het dieptepunt van 86 volgde een voorzichtig herstel, met eind 2025 voor het eerst weer een score van 100. Ook dit jaar bewoog de index eerst omhoog: van 95 in Q1 naar 99 in Q2. De daling naar 89 laat zien hoe snel het vertrouwen opnieuw kan omslaan.

De zomer trekt de markt opnieuw omlaag, maar harder dan in 2024 en 2025. Toch verdwijnt de vraag niet over de volle breedte. Het totale aantal opdrachten blijft vrijwel gelijk en vakgebieden als ICT, techniek, finance en marketing groeien. Onder dat stabiele totaal verschuift de vraag wel stevig. Organisaties huren kleinschaliger en voor kortere periodes in, waardoor de markt niet overal kleiner wordt, maar wel duidelijk voorzichtiger en selectiever.

IN DEZE FMI

De Freelance Markt Index krijgt in Q3 een flinke tik. De zomer drukt de vraag, maar verklaart niet alles: organisaties huren korter en gerichter in, terwijl het totale aantal opdrachten vrijwel stabiel blijft. Onder de oppervlakte verschuift de markt stevig, met groei in ICT en een duidelijke opmars van werken op projectbasis.

FREELANCE MARKT INDEX ZAKT NAAR 89

De zomerdip raakt de freelancemarkt dit jaar harder dan voorheen. We duiken in de cijfers achter de terugval en wat die zeggen over de markt.

BIJNA 1 OP 4 OPDRACHTEN ZIJN KORTER DAN EEN MAAND

Opdrachtgevers huren deze zomer veel korter en gerichter in dan voorheen, waardoor langdurige inzet terrein verliest.

ICT IS GOED VOOR RUIM HELFT VAN DE OPDRACHTEN

De totale vraag bleef stabiel in Q2, maar ICT groeit stevig door en trekt daarmee een steeds groter deel van de freelance-markt naar zich toe.

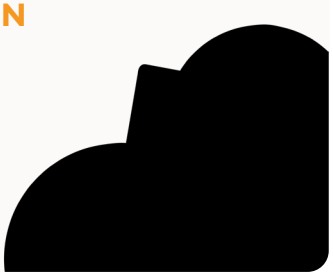

WETGEVING BEPAALT CONTRACTEN BIJ OPDRACHTGEVERS

Alternatieve contractvormen winnen terrein. Vooral onzekerheid over zzp-wetgeving lijkt opdrachtgevers richting payroll en detachering te duwen.

FREELANCE MARKT INDEX

De kern van de FMI: elk kwartaal stellen we deze 12 vragen over zzp-inhuur aan 125 willekeurig gekozen bedrijven die actief zijn op Freelance.nl. Zo brengen we de opvallendste trends in de freelancemarkt in kaart.

Uitzet opdrachten

Verwacht je komend kwartaal meer of minder freelance opdrachten uit te zetten?

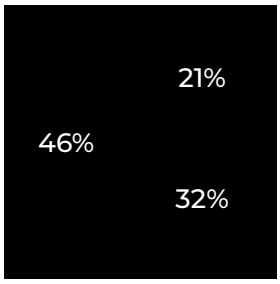

- Meer: 21%
- Neutraal: 32%
- Minder: 46%
- Veel minder: 1%

De daling in Q3 past in het seizoenspatroon, maar is sterker dan vorig jaar: het aandeel dat meer opdrachten verwacht daalt van 29% naar 21%.

Reden daling/stijging

Waarom verwacht je die daling of stijging?

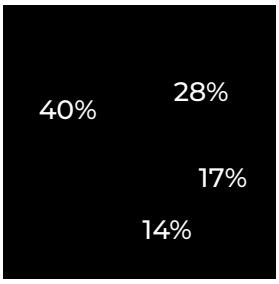

- Invloed seizoen: 28%
- Groei bedrijf: 17%
- Wetgeving: 14%
- Groei economie: 8%
- Krimp economie: 8%
- Anders: 40%

Waar wetgeving vorig kwartaal nog zwaar woog, komt de terughoudendheid nu vooral door de zomer en bezetting: de vraag naar freelancers neemt af.

Inhuur freelancers

Hoeveel freelancers heeft jouw organisatie in de afgelopen 12 maanden ingezet?

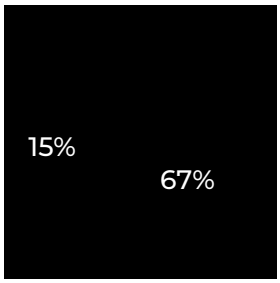

- 5 of minder: 67%
- 6 tot 10: 15%
- 11 tot 25: 9%
- 26 of meer: 9%

Grote flexschillen komen veel minder voor en de inhuur concentreert zich steeds meer bij maximaal vijf freelancers. Inhuur wordt incidenteler.

Vinden kandidaten

Hoe vind je het om in deze markt geschikte freelancers te vinden?

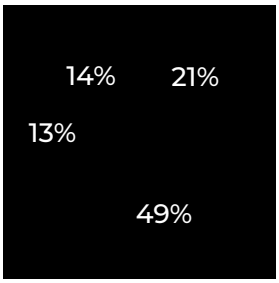

- Zeer makkelijk: 21%
- Makkelijk: 49%
- Neutraal: 13%
- Moeilijk: 14%
- Zeer moeilijk: 3%

Nog nooit vond zo'n groot aandeel organisaties geschikte freelancers makkelijk. Bijna 70% ervaart weinig moeite bij het vinden van kandidaten.

FREELANCE MARKT INDEX

Reden voor freelancer

Wat is komend kwartaal je belangrijkste reden om voor een freelancer te kiezen?

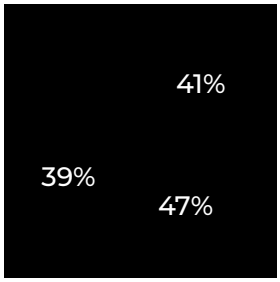

- Flexibiliteit: 41%
- Capaciteit: 47%
- Kwaliteit: 39%
- Kosten: 10%
- Liever vaste kracht: 16%
- Anders: 6%

Organisaties kiezen freelancers vooral om capaciteit aan te vullen. Flexibiliteit blijft belangrijk, maar de inzet lijkt vaker gekoppeld aan een personeelsbehoefte.

Selectiecriteria

Wat is voor jou het belangrijkste criterium bij het selecteren van een freelancer?

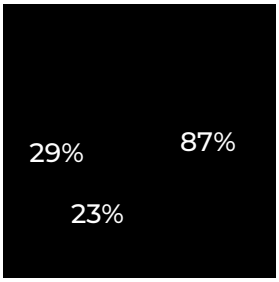

- Ervaring: 87%
- Tarief: 23%
- Snel beschikbaar: 29%
- Snelle oplevering: 5%
- Portfolio: 14%
- Anders: 13%

Expertise blijft doorslaggevend, maar snelle beschikbaarheid blijkt in de zomer-periode een belangrijke afweging. Capaciteit moet snel opgevuld worden.

Contractduur

Welke contractduur hanteer je doorgaans voor freelance opdrachten?

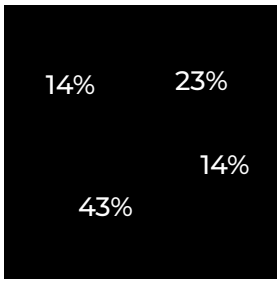

- < 1 maand: 23%
- 1-3 maanden: 14%
- 4-6 maanden: 43%
- 7-12 maanden: 14%
- > 1 jaar: 4%
- Anders: 2%

De zomer is ook zichtbaar in de contract-duur: het recordaandeel opdrachten onder een maand past bij vervanging en tijdelijke extra capaciteit.

Kwaliteit freelancers

Hoe beoordeel je de kwaliteit van freelanc-ers vergeleken met vaste medewerkers?

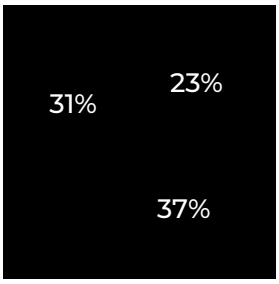

- Hoger: 23%
- Gelijk: 37%
- Lager: 9%
- Geen uitspraak: 31%

Freelancers worden nog steeds vaker beter dan slechter beoordeeld, maar het positieve oordeel is minder uitgesproken dan begin 2026.

FREELANCE MARKT INDEX

Uitdagingen inzet

Wat ervaar je als de grootste uitdaging bij het inzetten van freelancers?

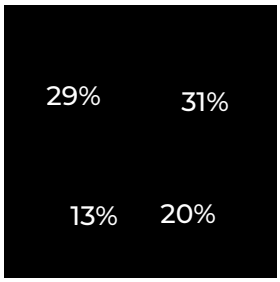

- Kwaliteit werk: 31%
- Communicatie: 20%
- Administratie: 1%
- Wetgeving: 13%
- Deadlines: 6%
- Anders: 29%

De aandacht verschuift verder van regels naar de samenwerking: kwaliteit en communicatie wegen samen vier keer zwaarder dan schijnzelfstandigheid.

Betalingsstructuur

Welke betalingsstructuur hanteer je meestal bij het inhuren van freelancers?

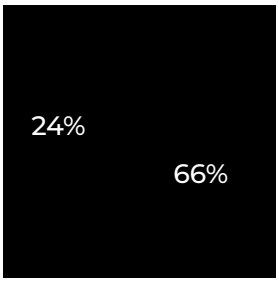

- Uurtarief: 66%
- Projectbasis: 24%
- Dagtarief: 4%
- Commissiebasis: 2%
- Anders: 4%

Vaste projectprijzen breken voor het eerst serieus door. Organisaties willen vaker vooraf duidelijkheid over de totale kosten, in plaats van afrekenen per uur.

Remote of fysiek

Hoe is de verhouding tussen fysiek en remote werken bij ingehuurde freelancers?

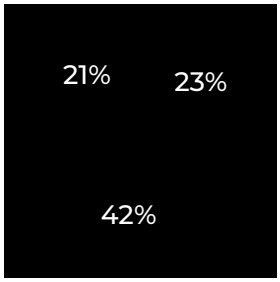

- Altijd op locatie: 23%
- Vooral op locatie: 10%
- Hybride: 42%
- Vooral remote: 4%
- Altijd remote: 21%

Hybride blijft de grootste werkvorm, maar verliest zijn dominante positie. Organisaties kiezen vaker volledig op locatie óf volledig remote.

Groei werkgebieden

In welk type werkzaamheden zie je de grootste groei in freelance-inhuur?

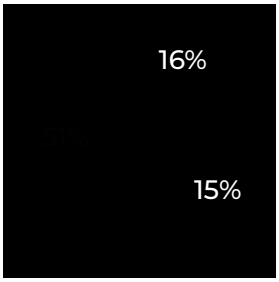

- IT: 16%
- AI: 3%
- Marketing/sales: 10%
- Design/content: 15%
- Interim: 4%
- Administratie: 7%
- Anders: 51%

Er is geen duidelijke groeimotor: IT blijft het vaakst genoemd, maar in de open antwoorden geeft een groot deel aan nergens duidelijke groei te verwachten

VAN ZZP NAAR ANDERS?

De manier waarop organisaties freelancers en andere externe professionals inhuren staat volop in beweging. Onder meer de handhaving op schijnzelfstandigheid zorgt ervoor dat opdrachtgevers opnieuw kijken naar de manier waarop zij externe capaciteit organiseren. Daarom vroegen we opdrachtgevers in deze editie van de Freelance Markt Index naar het gebruik van alternatieve contractvormen, de ontwikkeling daarvan en de rol die duidelijkheid over wet- en regelgeving speelt bij hun keuzes:

Welk aandeel van de opdrachten waarbij je betrokken bent, betreft een alternatieve contractvorm in plaats van op freelance-basis? Bijvoorbeeld payroll of detachering.

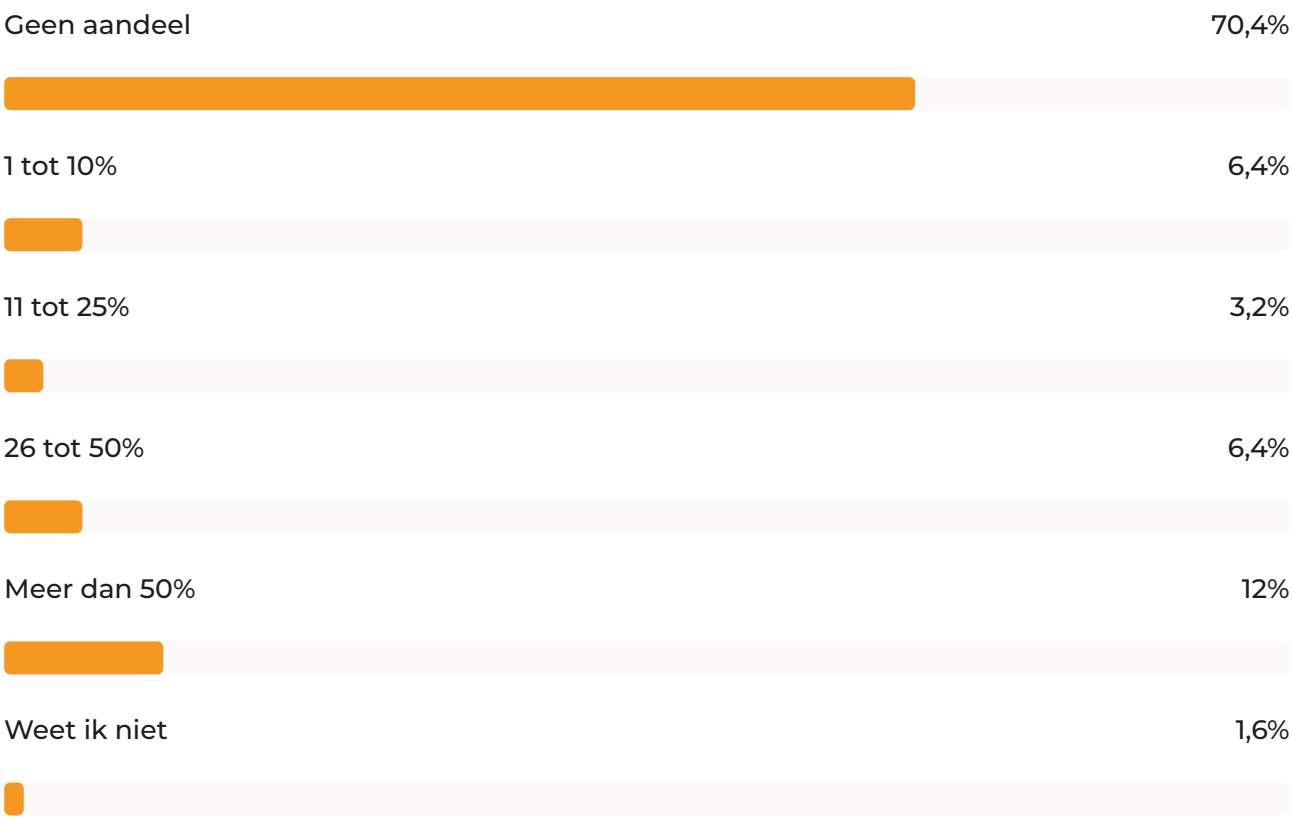

Bij ruim zeven op de tien opdrachtgevers spelen alternatieve contractvormen geen rol. Tegelijkertijd heeft bijna 30% er wel mee te maken, waarbij 12% aangeeft dat zelfs meer dan de helft van de opdrachten via bijvoorbeeld payroll of detachering verloopt.

VAN ZZP NAAR ANDERS?

Hoe heeft dit aandeel zich het afgelopen jaar ontwikkeld?

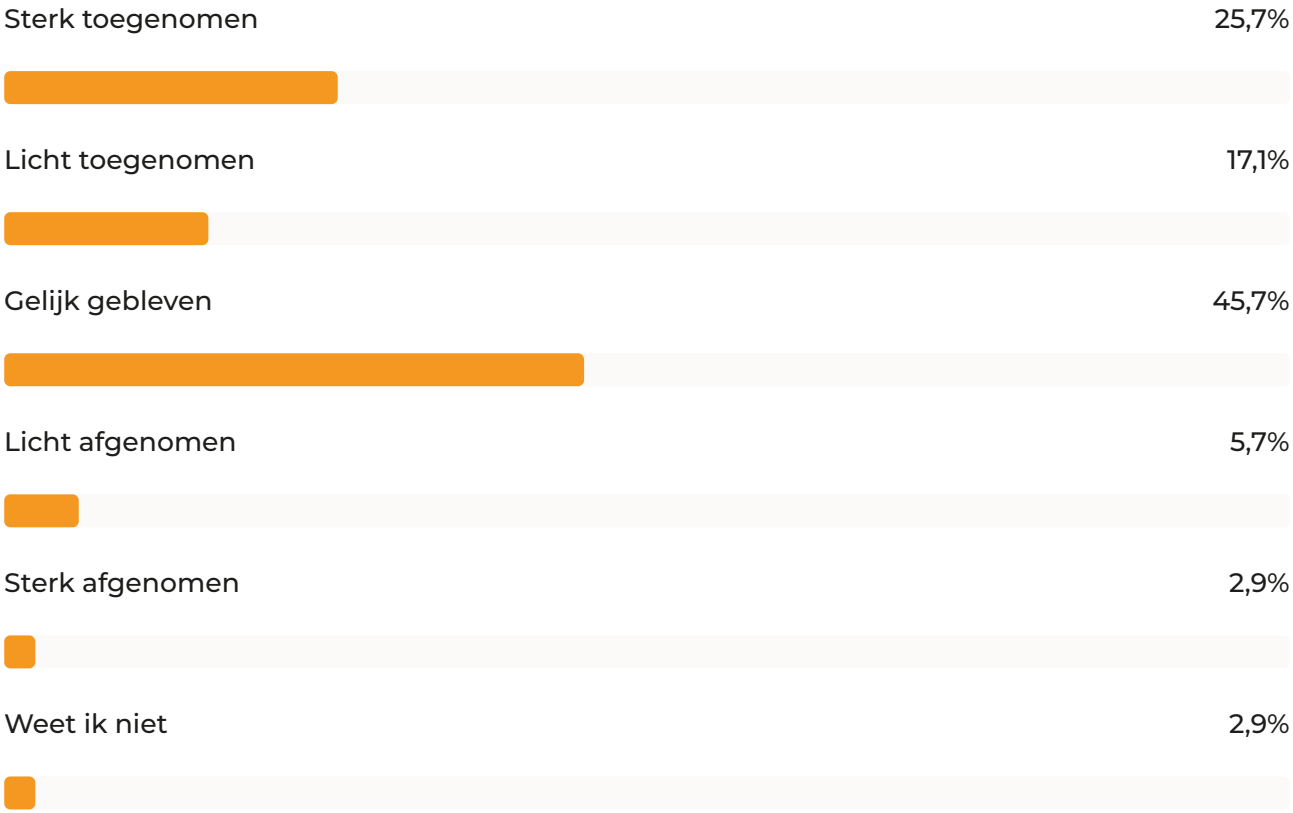

Hoewel het aandeel alternatieve contractvormen bij bijna de helft gelijk blijft, is de ontwikkeling bij opdrachtgevers waar wél iets verandert duidelijk opwaarts. Payroll en detachering lijken daarmee eerder terrein te winnen dan te verliezen binnen de inhuur.

VAN ZZP NAAR ANDERS?

Welke contractvormen zie je sinds het afgelopen jaar vaker (dan andere jaren) terug in de markt? Meerdere antwoorden mogelijk.

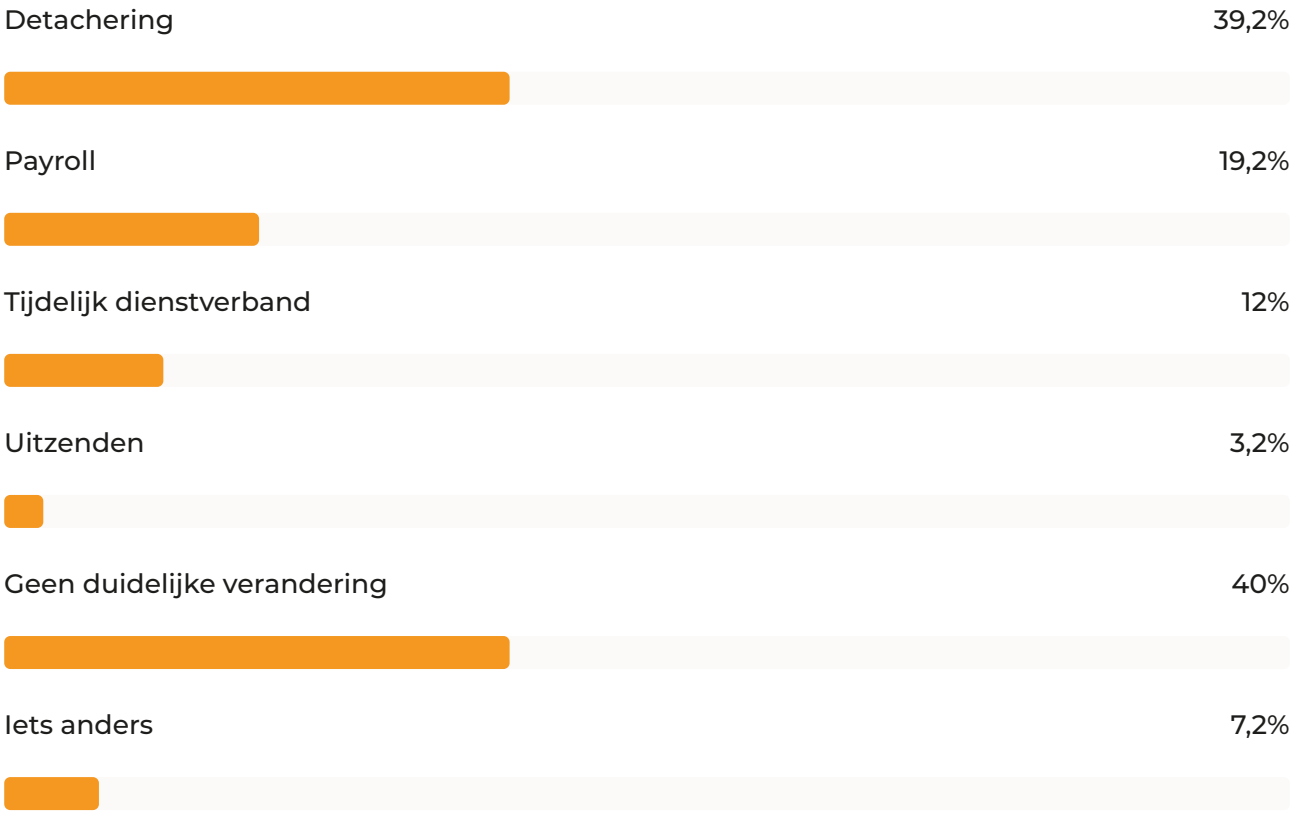

Wanneer opdrachtgevers wel een verschuiving zien, gaat die vooral richting detachering. Payroll volgt op afstand, terwijl andere flexvormen veel minder vaak worden genoemd.

VAN ZZP NAAR ANDERS?

In hoeverre speelt schijnzelfstandigheid-handhaving in je netwerk een rol bij de keuze voor alternatieve contractvormen in plaats van inhuur op freelance-basis?

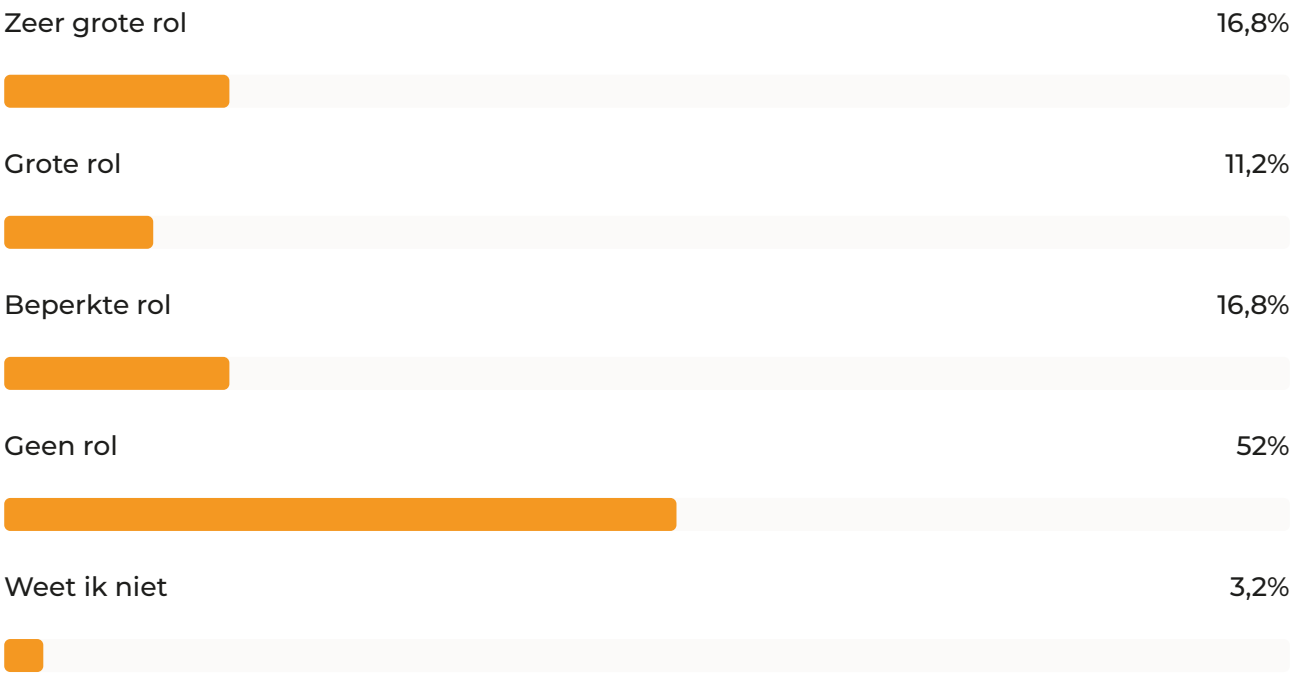

Bijna 45% geeft aan dat handhaving op schijnzelfstandigheid meespeelt bij de keuze voor alternatieve contractvormen. 52% van opdrachtgevers laat zich niet afschrikken.

VAN ZZP NAAR ANDERS?

Verwacht je dat het aandeel zzp-inhuur op freelance-basis zal toenemen als er duidelijkheid komt over de regels rond zzp-inhuur?

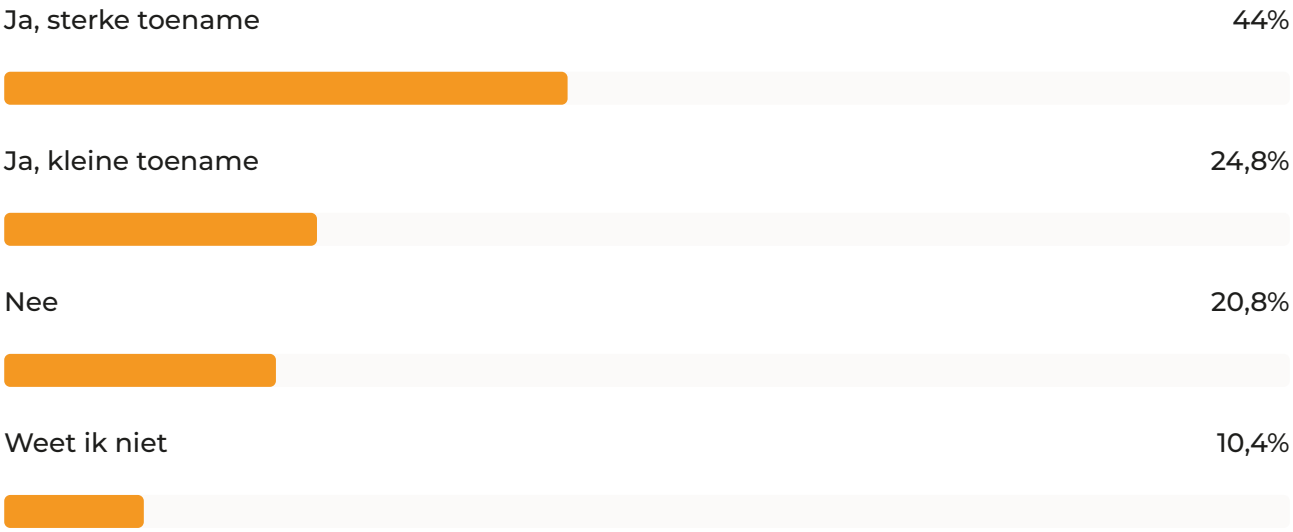

De groei van alternatieve contractvormen lijkt sterk samen te hangen met de onzekerheid rond zzp-wetgeving. Meer duidelijkheid zou volgens ruim twee derde juist weer leiden tot meer freelance-inhuur.

FREELANCE MARKT TRENDS

In de Freelance Markt Trends analyseren we hoe de vraag naar freelancers zich ontwikkelt binnen de grootste vakgebieden op Freelance.nl. Daarmee ontstaat een actueel beeld van de bewegingen binnen de Nederlandse freelancemarkt.

Het totaal aantal opdrachten

Het totaal aantal opdrachten blijft vrijwel gelijk, maar onder de oppervlakte verschuift de vraag stevig. Groei in ICT, techniek, finance en marketing compenseert dalingen in data analytics, overheid en communicatie.

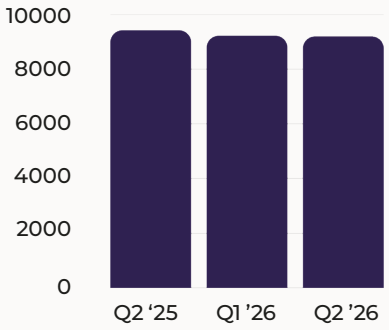

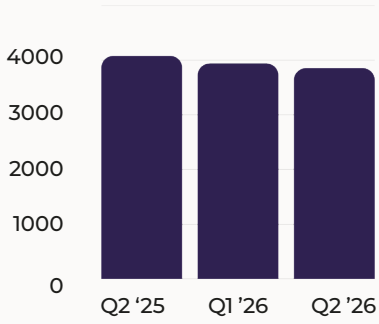

Management & organisatie

Management & organisatie blijft een groot en stabiel vakgebied. Het aantal opdrachten daalt licht, maar blijft op een hoog niveau.

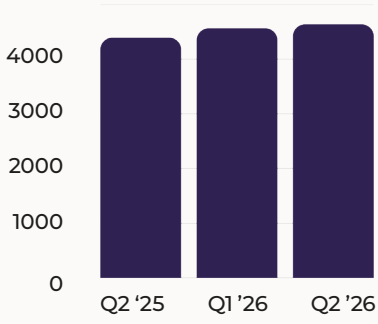

ICT

ICT groeit opnieuw en is inmiddels goed voor ruim de helft van alle opdrachten. De sector blijft daarmee de belangrijkste motor achter de freelancevraag.

FREELANCE MARKT TRENDS

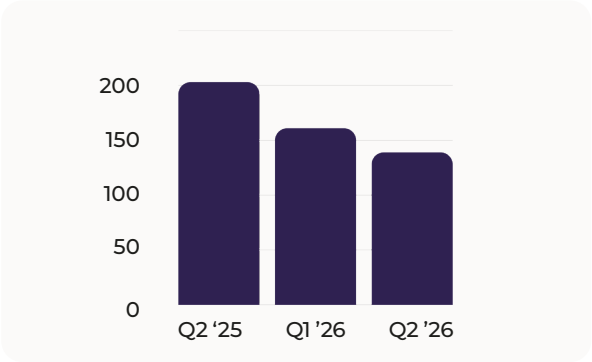

Communicatie

De opleving begin 2026 zet niet door. Het aantal communicatieopdrachten daalt licht en ligt intussen ruim 30% lager dan in 2025.

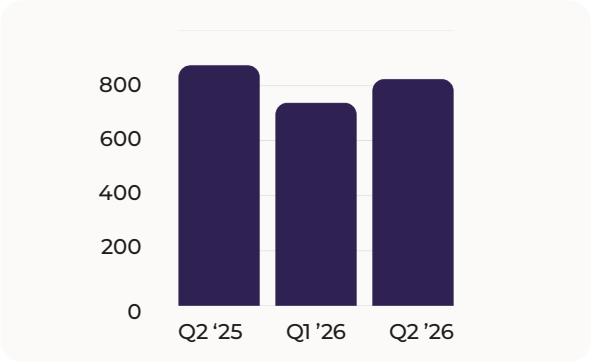

Finance

Financieel & administratie zet het herstel door met bijna 12% groei. Het opdracht-volume nadert daarmee weer het niveau van vorig jaar.

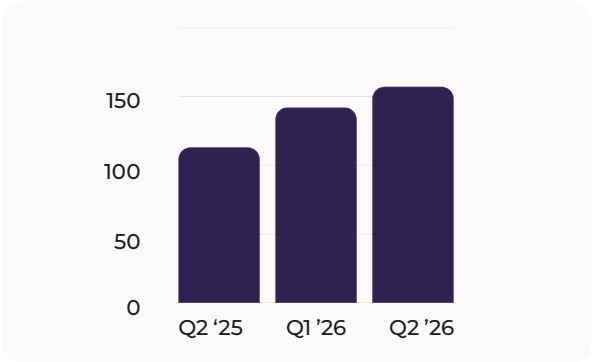

Marketing & sales

Marketing & sales groeit voor het tweede kwartaal op rij. De opleving krijgt daarmee een structureler karakter en brengt het volume 39% boven vorig jaar.

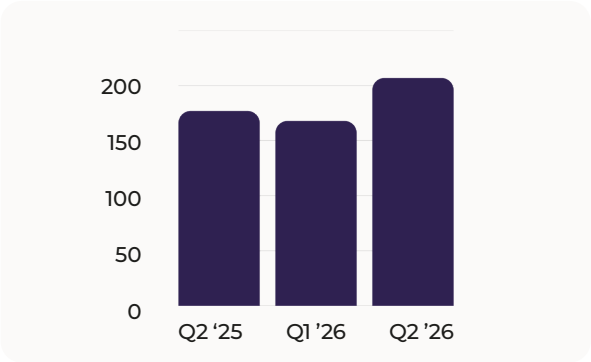

Techniek

Techniek zet de sterke opleving door. Na opnieuw 23% groei ligt het aantal opdrachten inmiddels 17% hoger dan een jaar geleden.

FREELANCE MARKT TRENDS

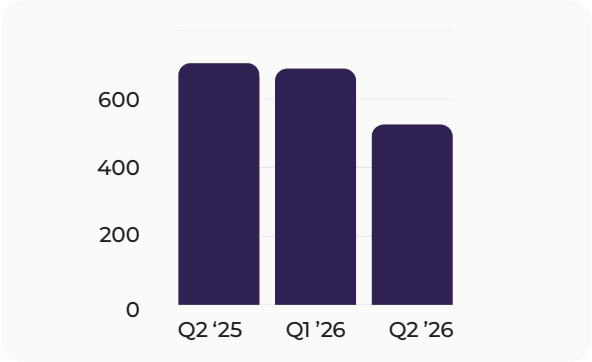

Data analytics

De eerdere groei in Data analytics draait om. Het aantal opdrachten daalt met bijna een kwart, terwijl ICT als geheel wel verder groeit.

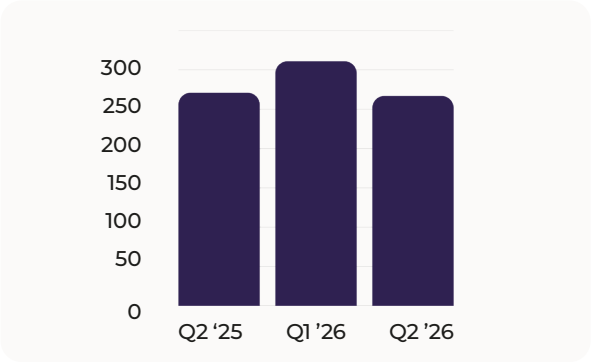

Personeel & HR

Na een sterke start van 2026 normaliseert de vraag naar HR-professionals. Het opdrachtvolume blijft vrijwel gelijk aan vorig jaar.

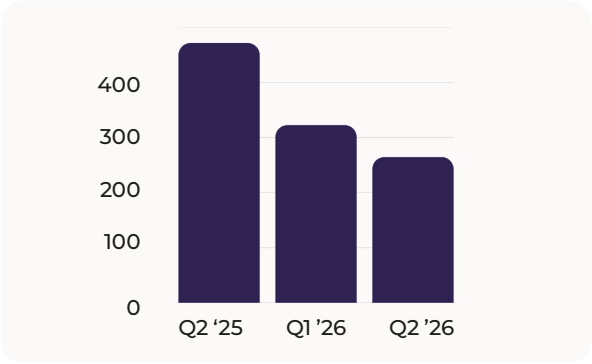

Overheidsbeleidsvorming & -uitvoering

De vraag naar beleidsprofessionals neemt verder af. Het aantal opdrachten daalt met 18% en ligt inmiddels 44% onder het niveau van vorig jaar.

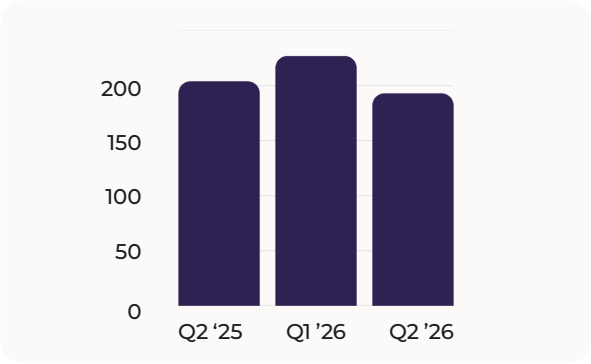

Juridisch & fiscaal

Na de sterke start van 2026 neemt de vraag naar juridische en fiscale professionals af. Het volume blijft wel dicht bij het niveau van vorig jaar.

ZZP’ERS IN CIJFERS

De cijfers over zzp’ers lijken elkaar regelmatig tegen te spreken. Waar de KvK een groeiend aantal zelfstandigen registreert, rapporteert het CBS juist een daling in het aantal gewerkte uren. Hier combineren we beide databronnen om te laten zien wat er écht gebeurt.

(KvK) Aantal zzp’ers in Nederland (Q2 2026):

1.805.194

+ 11.814 zzp’ers

(CBS) Aantal gewerkte uren door zzp’ers:

Periode	Gewerkte uren zelfstandigen (seizoengecorrigeerd)
Q1 2025	801 mln
Q2 2025	783 mln
Q3 2025	774 mln
Q4 2025	764 mln
Q1 2026	752 mln
Q2 2026	750 mln

ZZP'ERS IN CIJFERS

Het aantal zzp'ers groeit door naar 1.805.194, terwijl het totale aantal gewerkte uren verder daalt. Zelfstandigen werkten in Q2 samen 750 miljoen uur: 33 miljoen minder dan een jaar eerder. De daling vlakt wel af, met slechts 2 miljoen uur minder dan in Q1. De tegenstelling blijft daarmee bestaan: er komen zelfstandigen bij, maar de hoeveelheid werk groeit niet mee. De instroom concentreert zich vooral in digitale vakgebieden, terwijl in architectuur, kinderopvang en kunstproductie juist veel minder zzp'ers stoppen dan een jaar geleden.

De meeste starters werken in:

Inrichten van computerinfrastructuur	↑ + 228%
Detailhandel in tweedehands goederen, exclusief kleding	↑ + 107%
Ontwerpen van computerprogramma's	↑ + 95%

De meeste stoppers werken in:

Activiteiten van architecten, exclusief interieurarchitecten	↓ - 57%
Kinderopvang	↓ - 51%
Uitvoerende productie van scheppende kunst	↓ - 43%

Bron: KvK zzp monitor & CBS

OVER DE FMI

De **Freelance Markt Index** (FMI) wordt samengesteld op basis van gegevens van het **CBS**, de **ABU** en een **telefonische enquête** onder Freelance.nl-opdrachtgevers. Elke bron wordt gelijk gewogen in de berekening van de marktindex. Het CBS levert maandelijks rapporten over de conjunctuurindex van commerciële dienstverlening, terwijl de ABU elke vier weken cijfers publiceert over de gewerkte uren. Voor de telefonische enquête selecteren we minimaal 125 actieve opdrachtgevers van Freelance.nl, die minimaal drie opdrachten in het afgelopen jaar hebben geplaatst. Almere Marktonderzoek & Advies voert sinds 2019 deze anonieme enquêtes uit voor Freelance.nl, waarbij de resultaten geanonimiseerd worden verwerkt. We combineren onze eigen data met de cijfers van de ABU en CBS om een breed marktperspectief te bieden.

OVER FREELANCE.NL

Freelance.nl verbindt al meer dan 20 jaar freelancers met opdrachtgevers en heeft zich ontwikkeld tot het grootste freelance platform van Nederland. We geloven in een toekomst waarin professionals hun expertise flexibel inzetten voor meerdere bedrijven. Met duizenden opdrachten in diverse sectoren biedt Freelance.nl opdrachtgevers toegang tot hoogwaardige kennis en specialismen, terwijl freelancers de kans krijgen om te werken aan uitdagende projecten. Transparantie, eerlijke beoordelingen en gebruiksvriendelijke tools helpen freelancers en opdrachtgevers om succesvolle samenwerkingen aan te gaan. In een snel veranderende markt blijft flexibiliteit essentieel, en Freelance.nl staat klaar om hierin te ondersteunen met expertise en innovatie.

https://www.freelance.nl

030-2271280

communicatie@freelance.nl